

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 12 Αυγούστου 2022 με την εξής σύνθεση:
Αθηνά Μπουζιούρη, Πρόεδρος, Σταυρούλα Κουρή, Μέλος και Ελευθερία
Καλαμιώτη, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 07-07-2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης
Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 963/07-07-2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα
με την επωνυμία «....» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... .. (...
αρ....) και εκπροσωπείται νόμιμα

Κατά του (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται
νόμιμα.

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η
«παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στ... .. (...), όπως νόμιμα εκπροσωπείται

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την
ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Συγκλήτου της αναθέτουσας
αρχής (ΑΔΑ:...), όπως περιέχεται στο Απόσπασμα πρακτικών Συγκλήτου της
28^{ης} έκτακτης συνεδρίας – με τηλεδιάσκεψη – ακαδημαϊκού έτους 2021 –
2022 της 17.6.2022, καθ' ο μέρος κρίνεται αποδεκτή η προσφορά της
παρεμβαίνουσας και κατακυρώθηκε σε αυτή η υπό ανάθεση σύμβαση.

Η παρεμβαίνουσα αιτείται να γίνει δεκτή η παρέμβασή της, να
απορριφθεί η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή και να διατηρηθεί η ισχύς
των προσβαλλόμενων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής και δη η ανωτέρω
απόφαση της Συγκλήτου της αναθέτουσας αρχής καθ' ο μέρος κάνει δεκτή την
προσφορά της και κατακυρώνει σε αυτήν το αποτέλεσμα του προκείμενου
διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελευθερία Καλαμιώτη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.290,50 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την πληρωμή στην τράπεζα ALPHA BANK και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 258.064,51 ευρώ άνευ ΦΠΑ.

2. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο του ανοικτού ηλεκτρονικού δημόσιου διαγωνισμού, που προκηρύχθηκε δυνάμει της με αρ. ... Διακήρυξης (υπ' αριθμ. πρωτ. ... - ΑΔΑΜ: ...) με αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των εξωτερικών χώρων της αναθέτουσας αρχής («Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των εξωτερικών χώρων των κτιρίων του ...» - CPV: ... – 9 - Παροχή Υπηρεσιών Καθαριότητας) και κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Η διάρκεια της συναφθείσης συμβάσεως ορίζεται για δεκαπέντε (15) μήνες και όχι πέραν της 31-12-2023. Η εκτιμώμενη αξία της συμβάσεως ανέρχεται στο ποσό των 258.064,51 € πλέον Φ.Π.Α. (320.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 29-03-2022 και ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού η 04-04-2022. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο Παράρτημα (I) και στο Παράρτημα (II) Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης της επίμαχης διακήρυξης. Στον προκείμενο διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορές η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα και οι οικονομικοί φορείς «...», «...», «...», «...» και «...». Η Επιτροπή του διαγωνισμού, κατά την αξιολόγηση του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, έκρινε αποδεκτές τις προσφορές όλων και προχώρησε σε αποσφράγιση των οικονομικών τους προσφορών. Από την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών, κρίθηκε ότι όλες υπεβλήθησαν σε πλήρη συμφωνία με τα οριζόμενα στη διακήρυξη, ενώ 1^η στην σειρά μειοδοσίας κατετάγη η παρεμβαίνουσα και 2^η η προσφεύγουσα. Η Σύγκλητος της αναθέτουσας αρχής, εγκρίνοντας το Πρακτικό 3 της

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

Επιτροπής, κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα.

3. Επειδή, η Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 22-02-2022 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της προκείμενης Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 22-02-2022 με ΑΔΑΜ ... και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό Α/Α ...

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικείμενου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016 και υπάγεται στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 07-07-2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 27-06-2022 β) είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ (και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής καθόσον έχει συμμετάσχει στον διαγωνισμό με παραδεκτή προσφορά και είναι 2^η στην σειρά μειοδοσίας, επομένως έχει προσδοκία ανάληψης της υπό ανάθεση σύμβασης, κατόπιν αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας, στην οποία κατακυρώθηκε η υπό ανάθεση σύμβαση.

7. Επειδή στις 08-07-2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

8. Επειδή, στις 18-07-2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως, ήτοι εντός δεκαημέρου από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής, παρέμβαση δια της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού, αιτούμενη να γίνει δεκτή η παρέμβασή της, να απορριφθεί η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή και να διατηρηθεί η ισχύς των προσβαλλόμενων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής και δη η ανωτέρω απόφαση της Συγκλήτου της αναθέτουσας αρχής καθ' ο μέρος κάνει δεκτή την προσφορά της και κατακυρώνει σε αυτήν το αποτέλεσμα του προκείμενου διαγωνισμού, με πρόδηλο έννομο συμφέρον, δεδομένου ότι της έχει κατακυρωθεί η υπό ανάθεση σύμβαση και με την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή προβάλλονται λόγοι κατά της αποδοχής της προσφοράς της.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 22-07-2022 τις απόψεις της επί της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής δια της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' του Ν.4412/2016, τις οποίες κοινοποίησε προς όλους τους ενδιαφερόμενους.

10. Επειδή με την υπ' αριθμ. με την υπ' αρ. 1399/2022 Πράξη της Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

11. Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17.03.2022), με έναρξη ισχύος κατ' άρθρο 30 του ίδιου Νόμου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)» του Ν. 4412/2016 (Α' 147) μετονομάστηκε σε «Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)», ενώ με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2 Ν. 4912/2022 ορίστηκε ότι *«μέχρι την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων του άρθρου 347 του ν. 4412/ 2016 και τη συγκρότηση Κλιμακίων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 353 και την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 356 του ν. 4412/2016, οι εκκρεμείς ενώπιον της Αρχής διαδικασίες εξέτασης προδικαστικών προσφυγών συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από τα Κλιμάκια με τη σύνθεση που έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος»*. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.,

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις και τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως ισχύουν.

12. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...]».

13. Επειδή το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

14. Επειδή το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

15. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

16. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C 278/14, SC EnterpriseFocusedSolutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C 278/14, SC EnterpriseFocusedSolutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 SiacConstructionLtd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

17. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

18. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 SiacConstructionLtd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

19. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

20. Επειδή, η προσφεύγουσα στην κρινόμενη προσφυγή της προβάλλει τέσσερις λόγους ακύρωσης κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και συγκεκριμένα ότι α) είναι μη νόμιμη η αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας διότι παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 91, 94 παρ. 4 και 18 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 σε συνδυασμό με τους όρους της Διακήρυξης, β) είναι μη νόμιμος ο υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών κατά παράβαση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

ειδικότερα του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 και του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών επαγγελματιών (Φ.10221/ΟΙΚ.26816/929/11), γ) είναι μη νόμιμη η αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας κατά παράβαση του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 και των όρων της Διακήρυξης και δ) είναι μη νόμιμη η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας καθώς περιέχει ασάφειες του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, του άρθρου 18 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και των όρων της Διακήρυξης. Ειδικότερα, **η προσφεύγουσα με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής ισχυρίζεται** ότι «[...] 2ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: ΜΗ ΝΟΜΙΜΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΡ. 68 Ν. 3863/10 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΒΑΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ (Φ.10221/ΟΙΚ.26816/929/11) Η προσωρινή ανάδοχος υπολογίζει τις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές με μη νόμιμο συντελεστή καταλήγοντας σε ύψος εισφορών κατώτερο του ελάχιστου νόμιμου κατά παράβαση των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών (ΚΥΑ Φ.10221/ΟΙΚ.26816/929/11) (στο εξής ΚΒΑΕ) Βαριές και Ανθυγιεινές εργασίες παρέχουν «23. Καθαριστές – Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση, πλην εκείνων που απασχολούνται σε: α. γραφεία δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών, ΝΠΙΔ που ανήκουν» (Σχετική και η με αριθμό ΑΕΠΠ 50/2021, σκ. 39). Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι συντελεστές υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών βαρέων ενσήμων για εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης είναι 24,44% για την περίοδο από 1.6.2022 έως 31.12.2022 (σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020, του οποίου η ισχύς παρατάθηκε με το άρθρο 81 του Ν. 4826/2021 μέχρι 31.12.2022) και από 1.1.2023 είναι 26,23%. Η ... στον πίνακα με τα στοιχεία του αρ. 68 Ν. 3863/2010 που υπέβαλε με την οικονομική προσφορά της, αναφέρει ότι στο έργο θα απασχοληθούν 9,9 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης. Η προσωρινή ανάδοχος, ωστόσο, υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης με λανθασμένο συντελεστή, μικρότερο από τον προβλεπόμενο για τα βαρέα και ανθυγιεινά ένσημα με τα οποία ασφαλιζονται οι καθαριστές/ καθαρίστριες πλήρους

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

απασχόλησης. Συγκεκριμένα, η ... με τη συμπλήρωση του ως άνω πίνακα, δηλώνει ότι υπολογίζει ασφαλιστικές εισφορές ποσού 37.146,28€ επί των συνολικών νόμιμων αποδοχών ύψους 149.621,89€, και ποσό 2.251,13€ επί των μηνιαίων μικτών αποδοχών ύψους 9.067,99€. Υπολογίζει δηλαδή τις ασφαλιστικές εισφορές με σταθμισμένο συντελεστή 24,83%. Στην παρούσα μιλάμε για σταθμισμένο συντελεστή καθότι, η διάρκεια της σύμβασης θα είναι 15 μήνες και μέχρι 31.12.2023, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της διακήρυξης, δηλαδή εν μέρει εντός του 2022 και εν μέρει εντός του 2023 και ο συντελεστής που ισχύει για το χρονικό διάστημα 1.6.2022 – 31.12.2022 είναι μειωμένος δυνάμει του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020, σε συνδυασμό με το άρθρο 81 του Ν. 4826/2021, ενώ από 1.1.2023 ισχύει και πάλι ο αυξημένος συντελεστής 26,23%. Ο ανωτέρω συντελεστής που χρησιμοποιεί η ... είναι εσφαλμένος, καθώς υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου. Η ... θα έπρεπε να έχει υπολογίσει έναν σταθμισμένο συντελεστή, ο οποίος θα διαμορφωνόταν από τους συντελεστές που ισχύουν για το έτος 2022 και 2023, ήτοι τους συντελεστές 24,44% και 26,23% κατ' αναλογία των μηνών που θα εκτελεστεί η σύμβαση σε κάθε έτος και με δεδομένο ότι η διακήρυξη διαρκεί 15 μήνες και όχι πέραν της 31.12.2023. Στην περίπτωση που η εκτέλεση της σύμβασης θα ξεκινήσει την 01.10.2022 και θα εκτελεστεί έως την 31.12.2023 (15 μήνες), ο σταθμισμένος συντελεστής που έπρεπε να χρησιμοποιήσει είναι 25,87%. Ακόμα και υπό την ακραία παραδοχή, δεδομένου ότι η διενέργεια του διαγωνισμού πραγματοποιήθηκε την 4.4.2022, πως η σύμβαση θα είχε διαρκέσει από 1.6.2022 έως 31.08.2023, ο συντελεστής που προκύπτει είναι 25,39%, υψηλότερος και σε αυτή τη περίπτωση από τον συντελεστή που χρησιμοποίησε η προσωρινή ανάδοχος. Συνεπώς, η οικονομική της προσφορά είναι μη νόμιμη, καθώς οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές που υπολογίζει βάσει των αποδοχών που δηλώνει ότι υπολογίζει, υπολείπονται από τις ελάχιστες νόμιμες και θα έπρεπε να απορριφθεί από την αναθέτουσα αρχή ως παραβιάζουσα την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Συνεπώς, η Αρχή Σας θα πρέπει να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση ως προς τον λόγο αυτό. [...]». **Επί του δεύτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, η παρεμβαίνουσα** στην ανωτέρω παρέμβασή της ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[...] 2) Κατά παγία νομολογία των δικαστηρίων και της Α.Ε.Π.Π., ο

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

διαγωνισμός διεξάγεται κατ' αρχήν με το νομικό καθεστώς του χρόνου δημοσιεύσεως της οικείας διακηρύξεως, αλλά λαμβάνεται υπόψη και τυχόν μεταβολή τούτου, πριν από την ημερομηνία λήξης της υποβολής των προσφορών (ΣτΕ Επ.Αν. 800/2008, 1435/2007, Δ.Εφ.Πειρ. Ν151/2008). Στην προκειμένη περίπτωση, η διακήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύτηκε την 22η-02-2022 και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήταν η 29η-3-2022 Επομένως, κατά τον χρόνο αυτό κρίνεται και η νομιμότητα της διακηρύξεως και των όρων της. Κατά τον ανωτέρω χρόνο, της δημοσιεύσεως της διακηρύξεως, αναφορικά με το ζήτημα των ασφαλιστικών εισφορών, είναι σε ισχύ και εφαρμόζεται η ως άνω διάταξη του άρθρου 31 του ν. 4756/2020. Με τα δεδομένα αυτά, εφαρμοστέο νομοθετικό καθεστώς για τις ασφαλιστικές εισφορές, είναι η ως άνω ρύθμιση του νόμου και οι οικονομικοί φορείς, κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών τους, όφειλαν να λάβουν υπ' όψη τους την ως άνω ρύθμιση του νόμου και να διαμορφώσουν το ύψος των εισφορών κατά τα οριζόμενα σε αυτόν. Δηλαδή στο διαμορφωμένο με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ως άνω νόμου, ποσοστό 22,54 %. Η πρόβλεψη της παραγράφου 3, του ισχύοντος ως άνω άρθρου 31 του ν. 4756/2020 ότι η ισχύς θα είναι μέχρι την 31-12-2020, δεν μεταβάλλει την υποχρέωση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, καθόσον για το χρονικό διάστημα από 01-01-2022 και μετά δεν έχει καθοριστεί το νομοθετικό καθεστώς που πρόκειται να ισχύσει. Πράγματι, από τις συγκεκριμένες διατάξεις δεν συνάγεται ότι για το χρονικό διάστημα από 01-01-2022 και μετά θα επανέλθουν σε ισχύ αυτοδικαίως οι προηγούμενες ασφαλιστικές εισφορές, λαμβανομένης υπ' όψη, της συνεχιζόμενης οικονομικής δυσπραγίας, εξαιτίας και της πανδημίας του covid 19, που επέβαλαν την εισαγωγή της εξαιρετική αυτής ρυθμίσεως.3) Περαιτέρω, έχει κριθεί ότι δεν αρκεί η παραπομπή της διακήρυξης γενικώς σε νόμο, αλλά απαιτείται η παραπομπή σε συγκεκριμένη διάταξή του και η μνεία των ζητούμενων δικαιολογητικών, καθώς και η σαφής και επακριβή αναφορά των όρων συμμετοχής των διαγωνιζομένων (ΣτΕ Ε.Α. 1165/2009, 366/2011 κ.λπ.). Κατά τα παγίως γνωστά, η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

ΕΔημΕργ1990/1, σελ.84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776). Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τη διακήρυξη, οι διαγωνιζόμενοι, κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών τους οφείλουν να λάβουν υπ' όψη τους, μεταξύ των άλλων, την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και να διαμορφώσουν τις προσφερόμενες τιμές στο ύψος που να καλύπτει τα ελάχιστα νόμιμα ποσά για το εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, χωρίς να προσδιορίζει συγκεκριμένα τις διατάξεις που ρυθμίζουν τα σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές και σε συνάρτηση με το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης και τη διάρκεια της συμβάσεως που θα συναφθεί. Ούτω, δεν προκύπτει από τους όρους της διακήρυξης, ότι οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν για τον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών, να λάβουν υπόψη τους, τις ασφαλιστικές εισφορές, όπως διαμορφώθηκαν με το άρθρο 31 του ν. 4756/2020, μόνο για ένα χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης, και ότι για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της διάρκειάς της, θα έπρεπε να λάβουν υπόψη τις ασφαλιστικές εισφορές που ίσχυαν πριν την εισαγωγή της παραπάνω ρύθμισης. Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, για την εγκυρότητα των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων, απαιτείται και αρκεί να περιλαμβάνεται σε αυτήν το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης ως προς τις ημέρες και τις ώρες εργασίας και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που θα καταβληθούν, σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 και μάλιστα, και πέραν της 31-12-2021, αφού από την ως άνω διάταξη του νόμου και τους όρους της διακήρυξης δεν συνάγεται το αντίθετο, δηλαδή επαναφορά των προηγούμενων ασφαλιστικών εισφορών κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα. Άλλωστε, από την ως άνω διάταξη του άρθρου 31 ν. 4756/2020 δεν προκύπτει ότι η ρύθμιση που επιβάλλει έχει την έννοια ότι το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών από την 01.01.2022 θα καθοριστεί με νέα νομοθετική πρωτοβουλία ή εάν, αυτομάτως θα επανέλθει στο ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020. Σε κάθε περίπτωση, θα οδηγούσε σε διπλό υπολογισμό, στοιχείο που δεν φαίνεται να έχει προβλέψει η διακήρυξη, διότι, θα συμπεριελάμβανε ανάλογο όρο, δηλαδή την υποχρέωση συνυπολογισμού διαφορετικών ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη 2021 και 2022. Πλην όμως, κάτι τέτοιο δεν

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

προκύπτει από τη διακήρυξη και δεν μπορεί να ζητείται από τους διαγωνιζόμενους ο συνυπολογισμός στοιχείου που δεν προβλέπεται στη διακήρυξη. Με τα δεδομένα αυτά, η ημετέρα εταιρεία, ορθώς υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης (22-02-2022), και κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της (29-3-2022). 4) Από τα ανωτέρω εκτεθέντα, συνάγεται ότι ο υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών που έγινε εκ μέρους μας και για το χρονικό σημείο της σύμβασης μετά την 01-01-2022 είναι ορθός και σύννομος, δεδομένου ότι από τα οριζόμενα στο νόμο και τη διακήρυξη, δεν είχαμε υποχρέωση να ακολουθήσουμε τον τρόπο υπολογισμού που ισχυρίζεται η αιτούσα. Περαιτέρω, επί του ζητήματος των ασφαλιστικών εισφορών και της ισχύος του άρθρου 31 ν. 4756/2020, έχει κριθεί: [...] (Δ.Εφ.Αθ. 242/2021 - σκ. 8 & 11, με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση της 694, 695, 696/2021 απόφασης της Α.Ε.Π.Π.) [...] (Α.Ε.Π.Π. 1497/2021 - σκ. 3,1416/2021 και 616/2021) Στην οικονομική προσφορά της εταιρείας μας οι εργοδοτικές εισφορές έχουν υπολογιστεί με ποσοστό 24,69% το οποίο αντιστοιχεί σε κάλυψη Βαρέων και Ανθυγιεινών για πλήρη απασχόληση, ποσοστό το οποίο ήταν σε ισχύ την καταλυτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για τον διαγωνισμό, άρα και αυτός ο όρος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί. [...]». **Η αναθέτουσα αρχή, επί του δεύτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής**, στις απόψεις της, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι «[...] Όλοι οι όροι της συγκεκριμένης διακήρυξης τέθηκαν ως ουσιώδεις, ενώ ορίστηκε ρητά ότι οποιαδήποτε παράβασή τους επιφέρει τον αποκλεισμό του υποψήφιου αναδόχου. Σημειώνεται ότι καμία από τις συμμετέχουσες εταιρείες δεν κατέθεσε Προδικαστική Προσφυγή κατά όρων της διακήρυξης. [...] Επί της με Γενικό Αριθμ. Κατάθεσης 963/07.07.2022 Προσφυγής [...] Επί του 2ου λόγου Σύμφωνα με τη διακήρυξη , οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν να λάβουν υπ' όψη τους κατά την σύνταξη των οικονομικών τους προσφορών την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία καλύπτοντας τα ελάχιστα νόμιμα ποσά για το εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, χωρίς να προσδιορίζονται συγκεκριμένες διατάξεις που ρυθμίζουν τις ασφαλιστικές εισφορές σε συνάρτηση με το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης και το χρόνο υλοποίησης της σύμβασης που θα προκύψει από την διαγωνιστική διαδικασία. Δεν προκύπτει από τους όρους

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

της διακήρυξης ότι οι συμμετέχοντες όφειλαν να λάβουν υπ' όψη τους τις ασφαλιστικές εισφορές, όπως διαμορφώθηκαν με το άρθρο 31 του ν. 4756/2020, για συγκεκριμένο διάστημα ισχύος της σύμβασης και ότι για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της διάρκειάς της, θα έπρεπε να λάβουν υπόψη τις ασφαλιστικές εισφορές που ίσχυαν πριν την εισαγωγή της παραπάνω ρύθμισης. Από την ως άνω διάταξη του άρθρου 31 ν. 4756/2020 δεν προκύπτει ότι η ρύθμιση που επιβάλλει έχει την έννοια ότι το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών από την 01.01.2023 θα καθοριστεί με νέα νομοθετική πρωτοβουλία ή εάν αυτομάτως θα επανέλθει στο ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.06.2020. [...]».

21. Επειδή, ύστερα από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων, της ανωτέρω παρέμβασης και των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, προκύπτουν τα εξής σχετικά **με τον εξεταζόμενο δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής**: Σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4670/2020 (Α'43), με τον τίτλο «Μείωση εισφορών εργοδότη εργαζομένου», ορίζεται ότι «Από την 1η Ιουνίου 2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: 1. Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε 4,25 % και κατανέμεται 2,69 % στον εργοδότη και 1,56 % στον εργαζόμενο. 2. Κατά 0,15 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ. 4 περίπτωση β' του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, περίπτωση β', εδάφιο α' του ν.δ. 2963/1954 (Α' 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ ΕΛΕΚΠ διαμορφώνεται σε 1,20 % και κατανέμεται 0,85 % υπέρ πρώην ΟΕΚ (ν.δ. 2963/1954) και 0,35% υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α' 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α' 111).».

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του ν.4387/2016 (Α'85), με τον τίτλο «Εισφορές επικουρικής ασφάλισης», όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

άρθρο 45 του Ν. 4670/2020, ορίζεται ότι «1. Από την 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1η.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε στις 31.12.2015. 2. Η εισφορά της περίπτωσης β` του άρθρου 59 του ν. 3371/2005 (Α` 178) και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014 (Α` 2), εξακολουθούν να καταβάλλονται. Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. ταμείων, τομέων κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από την 1η.1.2018. [...] 7. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.»

Ακολούθως, στο Ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (Φ.Ε.Κ. Α` 235/26.11.2020), και δη στο άρθρο 31 αυτού με τίτλο «Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη - εργαζομένου» - όπως το άρθρο ίσχυε κατά τον χρόνο διενέργειας και υποβολής των προσφορών του προκειμένου διαγωνισμού (29-03-2022 και 04-04-2022), ήτοι μετά τις μεταβολές που επήλθαν με το άρθρο 81 του ν.4826/2021 με έναρξη ισχύος την ημερομηνία δημοσίευσης του στο Φ.Ε.Κ. Α`160/7.9.2021), ορίζεται ότι «1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, Ο.Τ.Α. α` και β` βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α` 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α` 122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. ββ) Εισφορά εργαζομένου 0,10 % υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994. γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. β` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α` 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π. διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % και αφορά ασφάλιστρο υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α` 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α` 111). 2. Από την εισφορά της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (κλάδος ΛΑΕΚ του Ε.Λ.Ε.Κ.Π. όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τις διατάξεις της περ. β), αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕ-ΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ και του ΣΒΒΕ. Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του ΕΟΠΠΕΠ, η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον ΟΑΕΔ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α` 188). 3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2022. (...).

Στην προκείμενη Διακήρυξη στο άρθρο 1.4 - Θεσμικό πλαίσιο ορίζεται ότι «Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως: [...] - των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.», ενώ στο άρθρο 1.7 - Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν. γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

που έχουν χαρακτηρισθεί ως τέτοιες. δ) Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».

Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών της ανωτέρω Διακήρυξης ορίζεται ότι «Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης μόνο βάσει τιμής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα (IV) της διακήρυξης: Εφόσον οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να συμπληρώσουν, να υπογράψουν ηλεκτρονικά και να αναρτήσουν σε μορφή .pdf τα έντυπα του Παραρτήματος VI: Υπόδειγμα Ανάλυσης Οικονομικής Προσφοράς της παρούσας Διακήρυξης η Αναθέτουσα Αρχή δίνει σχετικές οδηγίες στους Οικονομικούς Φορείς να επισυνάπτουν ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα πρόσθετα, σε σχέση με τις αναφορές (εκτυπώσεις) της παραγράφου 2.4.2.4, σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (ιδίως οικονομική προσφορά), σύμφωνα με το υπόδειγμα Παράρτημα IV της παρούσας διακήρυξης. Τιμές □ Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ. □ Μειοδότης θα αναδειχθεί ο υποψήφιος με την πλέον συμφέρουσα, από οικονομική άποψη, προσφορά βάσει τιμής. □ Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.. □ Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. □ Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. □ Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα (I) της παρούσας διακήρυξης. Ειδικά για την παρούσα σύμβαση προβλέπεται ότι οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, ήτοι: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Σημειώνεται ότι, η παρακράτηση φόρου αποτελεί μέρος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, από τον οποίο προεισπράττεται το σχετικό ποσό, ενώ στη συνέχεια, κατά την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται στο φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται σε βάρος του επί των κερδών ή του καθαρού εισοδήματος, ανάλογα αν πρόκειται για νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά συνέπεια, η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί κράτηση υπέρ του Δημοσίου, ούτε εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης. Τούτο διότι η προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Σημειώνεται ότι επειδή οι ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΔΗΔΗΣ δεν έχουν αποτυπώσει τις απαιτήσεις αυτές, οι συμμετέχοντες θα

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

πρέπει να υποβάλλουν και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει υποδείγματος που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές (βλ. Παράρτημα IV), το οποίο πρέπει να υπάρχει αναρτημένο σε επεξεργάσιμο αρχείο (word) στο χώρο του διαγωνισμού».

Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 - Λόγοι απόρριψης προσφορών ορίζεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. στ) η οποία είναι υπό αίρεση, ζ) η οποία θέτει όρο

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

αναπροσαρμογής, η) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν.4412/2016, θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016, ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης, ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016, ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής, ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών του άρθρου 103 του ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία».

Σύμφωνα με το άρθρο 3.1 - Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών ορίζεται ότι «3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης, εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια: □ Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής Τεχνική Προσφορά» και του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», την 4^η Απριλίου 2022 ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 π.μ. Στο στάδιο αυτό τα στοιχεία των

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

προσφορών που αποσφραγίζονται είναι προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την Αναθέτουσα Αρχή».

Επίσης, στο άρθρο 4.3 - Όροι εκτέλεσης της σύμβασης της προκείμενης Διακήρυξης ορίζεται ότι «4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Ειδικά στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαρισμού περιλαμβάνονται, επιπλέον του όρου του πρώτου εδαφίου, και τα στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και ο ειδικός όρος της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. 4.3.2. Ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι: α) σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της σύμβασης δεν ενήργησε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσει να μην ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, β) ότι θα δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή, από τη στιγμή που λάβει γνώση, οποιαδήποτε κατάσταση (ακόμη και ενδεχόμενη) σύγκρουσης συμφερόντων (προσωπικών, οικογενειακών, οικονομικών, πολιτικών ή άλλων κοινών συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων) μεταξύ των νομίμων ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του καθώς και υπαλλήλων ή συνεργατών τους οποίους απασχολεί στην εκτέλεση της σύμβασης (π.χ. με σύμβαση υπεργολαβίας) και μελών του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής που εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης ή/και μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί την εκτέλεσή της, οποτεδήποτε και εάν η κατάσταση αυτή προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις της ρήτρας αυτής ισχύουν, αν ο ανάδοχος είναι ένωση, για όλα

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

τα μέλη της ένωσης, καθώς και για τους υπεργολάβους που χρησιμοποιεί. Στο συμφωνητικό περιλαμβάνεται σχετική δεσμευτική δήλωση τόσο του αναδόχου όσο και των υπεργολάβων του».

Τέλος, στο άρθρο 1.3 - Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης ορίζεται ότι «(...) Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες και όχι πέραν της 31.12.2023 (...)», ενώ στο άρθρο 6.2 – Διάρκεια σύμβασης της Διακήρυξης ορίζεται ότι «6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες και όχι πέραν της 31.12.2023. 6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου [η περίπτωση αφορά παράταση χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης, άλλως τυχόν παράταση-τροποποίηση υπόκειται στις προϋποθέσεις και τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016]. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης, και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της παρούσας.».

Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε Διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν δεν περιέχει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζομένους την υποχρέωση τήρησης των κειμένων διατάξεων κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους. Μεταξύ των διατάξεων αυτών, «προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία - ελλείψει σχετικής ρήτρας στη Διακήρυξη - οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελαχίστου

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

κατά νόμον εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών, αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως, δεν παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για τον λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας [...]» (βλ.ΕΑ 58/2009, 791, 840/1172/2008 κλπ).

Σύμφωνα, άλλωστε, με την πάγια πλέον επί του θέματος νομολογία (πρβλ. σχετικώς ad hoc: ΔΕφΑθ 430/2021, ΔΕφΑθ 118/2022 με την οποία επικυρώθηκε η με αρ. 694,695,696/2021 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., ΔΕφΑθ 2117/2021 με την οποία επικυρώθηκε η με αρ. 1468,1469/2-9-2021 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., ΔΕφΘεσ Ν218/2021, ΜονΔιοικΕφΑθ 125/2022 ΑΕΠΠ 1468/2021, Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 804/2022), οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να τηρούν υποχρεωτικά τα ως άνω ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών διότι άλλως οι προσφορές τους είναι απορριπτέες βάσει της αρχής της νομιμότητας που επιβάλλει την απαραίγκλιτη τήρηση της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (ακόμα κι όταν δεν προβλέπεται ρητώς στην διακήρυξη) διότι μόνον έτσι διασφαλίζεται και η ισότητα κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών. Επίσης, όπως έχει κριθεί (ΔΕφΑθ 118/2022, 2117/2021, ΑΕΠΠ 322/2022), από τη σαφή γραμματική διατύπωση της προεκτεθείσας ρύθμισης του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, και ιδίως της παραγράφου 3 αυτού, τον σκοπό της, όπως αυτός διαγράφεται στην οικεία εισηγητική έκθεση (ελάφρυνση του μισθολογικού κόστους κατά την δύσκολη οικονομική συγκυρία που είχε διαμορφωθεί εξαιτίας της επιδημίας του κορωνοϊού) και τη συστηματική της θέση στο πλέγμα των οικείων κοινωνικοασφαλιστικών ρυθμίσεων, συνάγεται ότι αυτή ενέχει εξαιρετικό, προσωρινό χαρακτήρα, ώστε, μετά την πάροδο του ρητώς οριοθετημένου χρονικού πεδίου εφαρμογής της, επανέρχεται αυτοδικαίως το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, εκτός εάν, εν τω μεταξύ, ο νομοθέτης, επανεκτιμώντας την οικονομική κατάσταση, προβεί σε νέα ρύθμιση. Εξάλλου, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού (ΕΑ ΣτΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009). Ως

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

προελέχθη, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους οικονομικούς φορείς να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης (ΕΑ ΣΤΕ 1100/2010, 791,840,1172/2008). Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν, επί ποινή αποκλεισμού, να διαμορφώσουν την οικονομική τους προσφορά συμπεριλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στους ίδιους δε απόκειται να αναζητήσουν στην κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς που αντιστοιχεί στους απασχολούμενους που θα χρησιμοποιήσουν για την παροχή των ένδικων υπηρεσιών, προκειμένου να το συνυπολογίσουν στη προσφερόμενη από αυτούς τιμή. Περαιτέρω, οικονομική προσφορά, που δεν καλύπτει το ελάχιστο κατά νόμο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, αποκλείεται από τον διαγωνισμό (ΣΤΕ ΕΑ 288/2020, 198/2013).

Εν προκειμένω, η Διακήρυξη του προκειμένου διαγωνισμού, παραπέμπει ρητώς στην εφαρμογή, κατά την ανάθεση, κατά την σύναψη και κατά την εκτέλεση της σύμβασης, του ισχύοντος εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού νομοθετικού καθεστώτος (βλ. άρθρα 1.4, 1.7 και 4.3 της άνω Διακήρυξης). Κατά την κρίσιμη δε, από πλευράς ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών (29-03-2022) και ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών (04-04-2022) είχε τεθεί σε ισχύ η ρύθμιση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, καθώς και η διάταξη του άρθρου 81 του Ν. 4826/2021 (ΦΕΚ Α` 160/07.09.2021), η οποία παρέτεινε την μείωση ασφαλιστικών εισφορών για εργοδότες και εργαζομένους έως την 31-12-2022. Έχουσα δε η εν λόγω ρύθμιση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, σαφώς προσδιορισμένη χρονική ισχύ (έως τις 31-12-2022), μετά την πάροδο της οποίας επανέρχεται αυτοδικαίως το προηγούμενο ασφαλιστικό καθεστώς, οι οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν στον ένδικο διαγωνισμό όφειλαν καταρχήν να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

σωστά την παραπάνω διάταξη σε συνδυασμό με τις προϊσχύουσες και τις λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και να διαμορφώσουν αναλόγως τις οικονομικές τους προσφορές, υπολογίζοντας τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα υψηλότερα ποσοστά που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 48 του ν. 4670/2020 και 97 του ν. 4387/2016, που ίσχυαν πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, η εφαρμογή του οποίου δεν καταλάμβανε το σύνολο της διάρκειας της προκείμενης σύμβασης, που έχει ρητώς οριστεί να εκτελεστεί και μετά το πέρας του έτους 2022 και εντός του έτους 2023, ήτοι σύμφωνα με τα άρθρα 1.3 και 6.2.1 της ανωτέρω Διακήρυξης σε δεκαπέντε (15) μήνες (και όχι πέραν της 31.12.2023) και ως εκ τούτου η διάρκεια της σύμβασης μετά βεβαιότητας θα εκτεινόταν και μετά το πέρας του έτους 2022 δεδομένου ότι καταληκτική ημερομηνία προσφορών ορίστηκε η 29-03-2022. Εάν δε καταλειπόταν οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς τον τρόπο που η αναθέτουσα αρχή αντιλαμβάνεται την έννοια της διατάξεως αυτής, ο μέσος επιμελής διαγωνιζόμενος θα μπορούσε να διατυπώσει σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα, κατά την ευχέρεια που του δίδει ο οικείος όρος της διακήρυξης (όρος 2.1.3). Ωστόσο, όπως βάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα δεν διαμόρφωσε την οικονομική της προσφορά σύμφωνα με τα ανωτέρω, ήτοι όσα ίσχυαν νομοθετικά κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών τους (29-03-2022) και κατά τον χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού (04-04-2022), που είναι ο κρίσιμος χρόνος για την ανεύρεση του νομοθετικού καθεστώτος των ασφαλιστικών εισφορών (ΕΑ ΣτΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009) και ενώ ήταν βέβαιο ότι το έργο θα εκταθεί πέραν του έτους 2022, προβλεπόταν ότι το εξαιρετικό μειωμένο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών είχε ισχύ μέχρι 31-12-2022 και ότι από 1-1-2023 επανερχόταν το προηγούμενο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών (βλ. Δ. Εφ. Αθ. 118/2022). Η ρητή και αναντίρρητη διατύπωση περί του περιορισμένου χρόνου ισχύος της ευνοϊκής ρύθμισης μέχρι την 31-12-2022 δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως νομοθετικό κενό για το μετά του χρόνου αυτού ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά ως εξαιρετική διάταξη στις ήδη υπάρχουσες και ρυθμιζουσες το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών μισθωτών. Οι ισχυρισμοί της δε της παρεμβαίνουσας περί του ότι από την ως άνω διάταξη του νόμου και τους όρους της

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

διακήρυξης δεν συνάγεται το αντίθετο, δηλαδή επαναφορά των προηγούμενων ασφαλιστικών εισφορών προβάλλονται αλυσιτελώς στην παρούσα περίπτωση, διότι κατά τους όρους της διακήρυξης, στον υπόψη διαγωνισμό ουδεμία ασκεί επιρροή η οποιαδήποτε μελλοντική, δηλαδή μετά την υποβολή των προσφορών, νομοθετική ρύθμιση σχετιζόμενη με τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων και επομένως οι οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν στον ένδικο διαγωνισμό όφειλαν καταρχήν να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν σωστά τις σχετικές κοινωνικοασφαλιστικές διατάξεις και να διαμορφώσουν αναλόγως τις οικονομικές τους προσφορές, υπολογίζοντας τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές. Η παρεμβαίνουσα με μόνη τη συμμετοχή της έχει αποδεχθεί ανεπιφύλακτα τους όρους της Διακήρυξης (βλ. και τις ανωτέρω απόψεις της αναθέτουσας αρχής όπου αναφέρεται ότι καμία από τις συμμετέχουσες εταιρείες δεν κατέθεσε προδικαστική προσφυγή κατά των όρων της προκείμενης Διακήρυξης), η οποία ρητώς παραπέμπει στην κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, όπως λεπτομερώς εκτέθηκε ανωτέρω. Ούτε βέβαια όφειλε η αναθέτουσα αρχή κατά τη θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού να συμπεριλάβει οποιαδήποτε ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, αφού αρκεί η αναφορά στην προκείμενη Διακήρυξη για την υποχρέωση των οικονομικών φορέων περί υποβολής προσφοράς σύμφωνα με την κείμενη εργατική και κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία (βλ. άρθρα 1.4, 1.7 και 4.3 της άνω Διακήρυξης), στην οποία όφειλε η παρεμβαίνουσα να ανατρέξει. Επομένως, υπολογίζοντας η παρεμβαίνουσα τις ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα μειωμένα αυτά ποσοστά και για το πέραν της 31-12-2022 χρονικό διάστημα [(γεγονός το οποίο συνομολογεί και στην ανωτέρω παρέμβασή της δηλώνοντας ότι οι εργοδοτικές της εισφορές έχουν υπολογιστεί με ποσοστό 24,69%, το οποίο αντιστοιχεί σε κάλυψη Βαρέων και Ανθυγιεινών για πλήρη απασχόληση, ποσοστό το οποίο ήταν σε ισχύ την καταλυτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για τον διαγωνισμό και δηλώνοντας ότι υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης (22-02-2022) και κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της (29-3-2022), καθώς και όπως προκύπτει από το αρχείο της προσφοράς της τίτλο «ΟΙΚ ΠΡΟΣ ...

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

SIGNED»), ήτοι από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές κατ' εφαρμογή της προσωρινού χαρακτήρα και μη ισχύουσας αναφορικά με την συνολική διάρκεια εκτέλεσης της ένδικης σύμβασης ρύθμισης του άρθρου 31 του ν. 4745/2020 με ισχύ έως 31-12-2022], υπέβαλε προσφορά κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας και είναι ως εκ τούτου απορριπτέα. Εξάλλου, ως προελέχθη, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού/αποσφράγισης των προσφορών (στην προκείμενη περίπτωση η 04-04-2022) και ως εκ τούτου όφειλε η παρεμβαίνουσα να έχει υπολογίσει τις ασφαλιστικές εισφορές με τη μείωση που προβλέπει ο νόμος μόνο έως 31-12-2022, ενώ για τους μήνες που εκτείνονται εντός του έτους 2023 θα έπρεπε να τις είχε υπολογίσει με βάση τα αυξημένα ποσοστά που ίσχυαν πριν από τη δημοσίευση της ανωτέρω ρύθμισης. Με τον τρόπο, όμως, αυτόν και μη διατυπωθείσας αμφιβολίας ή επιφύλαξης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας ως προς το ισχύον κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς, δεν τήρησε τους ισχύοντες κοινωνικοασφαλιστικούς κανόνες, υπολογίζοντας ασφαλιστικές εισφορές κατώτερες των νομίμων, κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης και του Νόμου. Η πλημμέλεια δε αυτή, που δεν επιδέχεται συμπλήρωσης ή διόρθωσης, συνιστά σύμφωνα με τους όρους της προκείμενης Διακήρυξης, λόγο απόρριψης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, έχουσα η αναθέτουσα αρχή δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της, με αποτέλεσμα η προσβαλλόμενη απόφαση να είναι ακυρωτέα για τον λόγο αυτό, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής, γενομένων δεκτών των σχετικών ισχυρισμών της προσφεύγουσας που εμπεριέχονται στον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής. Επομένως, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο δεύτερος λόγος της κρινόμενης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

22. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω γενόμενα δεκτά στην σκέψη 21 της παρούσας σχετικά με το ότι η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί δεδομένου ότι γίνονται δεκτοί ως βάσιμοι οι σχετικοί ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που εμπεριέχονται στον δεύτερο λόγο της

Αριθμός Απόφασης: 1276/2022

κρινόμενης προσφυγής της αναφορικά με τον εκ μέρους της παρεμβαίνουσας μη νόμιμο υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών και ως εκ τούτου παρέχουν αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, για τους λόγους αυτούς, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων της κρινόμενης προσφυγής κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ.48).

23. Επειδή, γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

24. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί και να οριστεί η επιστροφή στην προσφεύγουσα του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 12 Αυγούστου 2022 και εκδόθηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΘΗΝΑ ΜΠΟΥΖΙΟΥΡΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ